

державними органами влади, але за ними залишається обов'язок продемонструвати наявність нагальної соціальної потреби за втручанням..

Список використаної літератури

1. Самойленко С.П. Європейські стандарти прав людини: загальнотеоретична характеристика. *Юридичний вісник Вінницького кооперативного коледжу економіки і права*. 2009. – 41с.
2. Steven Greer The exceptions to Articles 8 to 11of the European Convention on Human Rights. *Council of Europe Publishing*. 2012. 67p. URL: [https://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG/HRFILES/DG-EN-HRFILES-15\(1997\).pdf](https://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG/HRFILES/DG-EN-HRFILES-15(1997).pdf) (Last accessed: 28.10.2020).
3. Case of Young, James and Webster v. The United Kingdom (Application no. 7601/76; 7806/77) : Judgment European Court of Human Rights, 13 August 198. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/rus#%7B%22itemid%22:%5B%22001-57608%22%5D%7D> (Last accessed: 28.10.2020).
4. Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights *Council of Europe/European Court of Human Rights*.31.08.2020. URL: https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_8_eng.pdf (Last accessed: 28.10.2020).

Олійник С.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.і.н., доцент,
доцент кафедри теорії та
історії держави і права ЗУНУ
Ухач. В.З.*

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ УНІЇ 1596 РОКУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Актуальність теми. Серед найактуальніших історичних подій, які відбулися у житті Русі - України та наклали свій відбиток на її подальший розвиток, є Берестейська унія 1596 р. Ця знакова для української історії подія оцінюється з різних позицій: з позиції науковця, який намагається бути об'єктивним, політика, церковного діяча, який відстоює чистоту віри прихильників певної конфесії. Тож не дивно, що і спектр оцінок також є надзвичайно широким – від беззастережного прийняття до категоричного заперечення всього того, що пов'язане з церковною унією [2, с. 88].

Теоретичну основу дослідження становлять праці І. Огієнка, М. Шкрібляка, О. Панька, І. Власовського, В. Боднарчука, В. Ухача [4].

Мета наукової розвідки – висвітлити основні фактори, які зумовили виникнення та правові наслідки Берестейської унії 1596 року на теренах України.

Виклад основного матеріалу. Основна ідея Берестейської унії – рівноправне об'єднання двох християнських церков, збереження православних обрядів, національної мови, зрівняння прав католиків і православних. Внаслідок унії греко-католицька церква підпорядковувалась могутньому і авторитетному Риму, відкривала шлях до цивілізованої Європи, частково рятувала українське православ'я від повного окатоличення в Речі Посполиті [3, с. 7].

Для І.Огієнка «союз церков» – це подія, яка не може розглядатись лише в контексті міжцерковних відносин. «Не можна досліджувати унію як окреме самостійне явище, відірване від живого тіла України, бо так ми ніколи не дійдемо до дійсної правди», - писав він Іларіон. Він дивиться на причини укладення Берестейської унії через призму не лише церковної, а й політичної історії [2, с. 89].

Відкрита унійна акція українських владик : грудень 1594 р. від імені всіх українських владик видали декрет, в якому говорилось про те, що вони хочуть відорватись від Східної Церкви і підпорядкуватись римському папі. До декрету додано, що єпископи зберігають «усі церемонії й обряди хвали Божої і таїнства, тільки поправивши деяких певних артикулів, які з'єднанню перешкоджають, аби по старому було, як за єдності було» [2, с. 265].

В цілому завдання, що їх мала вирішувати унія, можна визначити таким чином: унія з Римом мала ліквідувати церковний розлад у Київській митрополії; унія в умовах латинізації та полонізації мала зберегти східний обряд віросповідання, що забезпечувалося спеціальною папською буллою; унія мала припинити процес окатоличення й ополячення українського народу та сприяти пробудженню національної свідомості; унія мала захистити українську мову, як найважливішу національну ознаку; унія мала створити передумови для появи національної інтелігенції. Тобто українське духовенство могло дістати права на здобуття вищої освіти.

Багато уваги у своїх творах І.Огієнко приділяє й оцінці результатів Берестейської унії. Зокрема, він негативно оцінює її політичні наслідки. За його переконаннями, саме унія призвела до кровопролитної національно-визвольної війни, що штовхнула Україну до політичного об'єднання з Москвою, Андрусівського договору 1667 р. Однак, ще більш негативним наслідком Берестейської унії, на думку дослідника, стало розхитування підвалин української духовності. Зокрема, його обурює відступлення від православної традиції у здійсненні таїнства причастя, запровадження з XVIII ст. запозичених з практики римо-католицизму урочистих богослужінь з відпущенням гріхів кожному, хто на нього прийде. Це «розкладало легковірний український народ» [3, с. 91].

Крім того, до правових наслідків унії можна віднести : до уніатської церкви перейшло гірше священство, яке колотило проти Православної Церкви; наступило величезне збідніння Православної Церкви, бо патрони робили йому усілякі утиски духовенств, яке занепадало; не

відбулося обіцяне зрівняння в правах уніатів із католиками; зачинялися парафіяльні школи; православна шляхта обмежувалася в правах, православні міщани не допускалися до роботи магістратів; частина православних церков та монастирів передавалася новоствореній греко-католицькій церкві [1, с. 7].

Отже, окрім необхідності вести тяжку боротьбу за свободу своєї віри, а одночасно й за розвиток зв'язаної з православною вірою національної культури, Берестейською унією 1596 р. було внесено в історичне життя українського народу таке розбиття, наслідки якого залишаються донині [2, с. 275]. Берестейською унією була знищена релігійна єдність українського народу, що призвело культурних та психологічних розбіжностей поміж українцями православними та католиками.

Список використаних джерел

1. Берестейська унія причини та наслідки. URL: <https://studfile.net/preview/7305496/page:7/> (дата звернення 19.10.2020 р.).
2. Власовський І. Нарис історії української Православної Церкви. 1998. Том II. С. 265-275.
3. Панька О. Берестейська унія в оцінках І. Огієнка (митрополита Іларіона). URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/20060/11_ranko.pdf?sequence=1 (дата звернення 19.10.2020 р.).
4. Ухач В.З. Історія держави і права України (конспекти лекцій): навч. посібн. Тернопіль: Вектор, 2011. С. 165

Паламар С.

студентка юридичного факультету

Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри

теорії та історії держави і права ЗУНУ

Подковенко Т.О.

ПРАВА ЛЮДИНИ ЯК НОРМАТИВНА ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ ІНДИВІДА, СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Поняттям «права людини» на сучасному етапі розвитку суспільства оперують майже всі – політики, правозахисники, громадські активісти та просто громадяни. Останнім часом воно дуже часто вживається в політико-правовому і навіть побутовому спілкуванні, а також стало звичним для використання в програмних документах різних суб'єктів політичної діяльності. Права людини є однією з невід'ємних складових життя як міжнародної спільноти, так і кожного політично організованого суспільства або ж кожної людини.

Проблематика прав людини є предметом досліджень усіх без винятку теоретиків права та переважної більшості вчених галузевих правових наук: Г.Гроція, Ф. Бекона, Т. Гоббса, Д. Юма, Т. Джеферсона,